

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 97/24

mun. Chișinău

12.07.2023

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Doina Popovici, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința domnului Alexei Coadă, primar al s. Cușmirca r-nul Șoldănești, IDNP XXXXX, domiciliat în XXXXX, XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La data de 13.01.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare Autoritate*) a fost înregistrată sesizarea nr. 263. În conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), la data de 13.01.2023 aceasta a fost distribuită aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire al sesizărilor, dosar nr. 20230224002, tipul încălcării conflict de interese.

Potrivit sesizării și materialelor conexe ale acesteia, domnul Alexei Coadă în calitate de primar al s. Cușmirca, r-nul Șoldănești ar fi admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese participând la luarea deciziei de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale prin semnarea Actului din data de 31.07.2020, în privința XXXXX cod fiscal XXXXX, unde în calitate de fondator și conducător al gospodăriei este XXXXX, XXXXX domnului Alexei Coadă.

La data de 10.02.2023, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 26/24, în privința domnului Alexei Coadă, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-24/950 din 14.02.2023, recepționată conform avizului nr. DS8008019566AS, domnul Alexei Coadă a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

Este esențial de menționat că, potrivit datelor din sistemul informațional e-Integritate și Hotărârii Judecătorei Orhei sediul Șoldănești (dosar nr. 3-11/2019) s-a confirmat că subiectul controlului deține mandatul de primar, fiind subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*).

Potrivit înscrisurilor din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese nr. 1 ținut de Autoritate din 25.06.2018 pentru înregistrarea subiecților menționați la art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, subiectul controlului nu a declarat Autorității conflicte de interese apărute în

exercitarea mandatului cât și nu a informat despre abținerea acestuia în situații de conflict de interese real.

În raport cu informația din Registrul de Stat al Populației al Agenției Servicii Publice XXXXX, IDNP XXXXX este XXXXX domnului Alexei Coadă.

Prin răspunsul Primăriei s. Cușmirca nr. 910 din 06.02.2023, s-a confirmat faptul că, XXXXX este fondatorul și conducătorul XXXXX cod fiscal XXXXX.

La solicitarea nr. 04-24/314 din 18.01.2023, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin răspunsul nr. 833 din 03.02.2023, a remis copia autenticată a dosarului de subvenționare SF/2012SD4644 deus de către XXXXX. Potrivit dosarului domnul Alexei Coadă a participat la luarea deciziei de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamități naturale din data de 30.07.2020 în favoarea XXXXX, semnând Actul din 30.07.2020 în calitate de președinte al Comisiei pentru Situații Excepționale.

Luând în considerare că subiectul controlului a participat la luarea deciziei de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamități naturale din data de 30.07.2020 în favoarea XXXXX unde conducător și fondator este XXXXX subiectului controlului, iar în cadrul Autorității nu a parvenit careva solicitări privind soluționarea conflictului de interese real sau notificări despre abținerea de la luarea deciziei, domnului Alexei Coadă i-a fost solicitat expunerea punctului de vedere asupra legalității participării la luarea deciziei menționate. Prin răspunsul nr. 1838 din 03.03.2023 subiectul controlului a comunicat următoarele: „... *Am semnat aceste acte automat și nici nu m-am gândit că se încalcă legea, deoarece la luarea deciziilor nici nu am participat și nici într-un fel n-am influențat luarea deciziilor în grupul de lucru deoarece ieșeam afară din motivul prevăzut de lege, chiar și etica nu-mi permitea. Am participat obligator la ieșirea la fața locului am analizat fiecare câmp. Dar cele ce aparțineau XXXXX XXXXX eram obligat să le văd după care mă retrăgeam și nu participam la discuții. La luarea deciziei despre gradul de afectare și daunelor comise în urma secetei se lucra în grup conform formularelor la care moment eu ieșeam afară din încăpere pe timp cât se examinau suprafețele ce aparțineau XXXXX și nici de cum nu am n-am influențat decizia luată de comisie... N-am avut intenția de a influența decizia grupului de lucru. N-am atentat la resursele statului, actele au fost emise în grup, cifrele nu au fost exagerate n-au fost delapidări de fonduri și n-am influențat nici o decizie. Că am semnat eu sau să mă înlocuit careva din membrii comisiei nu aveau să schimbe esența lucrurilor. Recunosc că am greșit și mă voi conforma oricărei decizii legale și sper că așa ceva să nu se întâmple pe viitor ...”.*

În conformitate cu **art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016**, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. Unde, prin **art. 2 din Legea nr. 133/2016**, definim interes personal, orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, iar persoană apropiată - soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform **art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016** subiectul declarării este obligat să informeze despre apariția unui conflict de interese real până la participarea la luarea deciziei, relatând despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului. Art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 stipulează că, primarii sânt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Articolul 14 din legea menționată și anume, **alin. (3)** stipulează faptul că, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii și **alin. (4)** subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 prevede că, în cazul constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese ca efect inspectorul de integritate **a)** încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de servicii ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică și **b)** după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de servicii ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Iar, **alin. (2)** al aceluiași articol, prevede că inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. Mai mult de atât, **art. 39 alin. (5)** din aceeași lege, prevede că la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Potrivit pct. 24 din Regulamentul privind stabilirea modului de acordare a ajutorului financiar din partea Guvernului Federației Ruse, destinat pentru compensarea parțială a prejudiciului cauzat de seceta din anul 2020 la cultura porumbului și pregătirea solului pentru recolta anului 2021, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. HG846/2020 din 30.11.2020, în cazul în care unul dintre colaboratorii instituțiilor și autorităților menționate în prezentul Regulament este în conflict de interese în procesul de luare de decizii, acesta urmează **să declare conflictul de interese și să fie înlocuit.**

Este chintesențial de menționat faptul că, afirmațiile subiectului controlului precum că acesta nu a participat la luarea deciziei în favoarea XXXXX, nu au fost susținute de careva probe ce ar confirma cele relatate. Or, Actul din data de 31.07.2020 demonstrează contrariul, iar în scopul evitării admiterii conflictelor de interese, legiuitorul a stabilit norme restrictive pentru agenții publice întru creșterea încrederii societății în faptul că, entitățile și agenții publice își îndeplinesc misiunea în conformitate cu interesul public și nu în interesul personal. În acest sens,

subiectul controlului a avut obligația de a declara conflictul de interese real în care se afla pentru a evita consumarea acestuia, or, de a se abține de la oricare acțiune/inacțiune ce ar genera consumarea conflictului de interese.

Mai mult de atât, afirmația „*că am semnat eu sau să mă înlocuit careva din membrii comisiei nu aveau sa schimbe esența lucrurilor*” este de reiterat că, respectarea regimului juridic al conflictelor de interese prin declararea acestora, or, prin abținerea în situațiile unor conflicte de interese subiectul declarării își exercită atribuțiile funcționale. Interesul personal în situația unui conflict de interese real se manifestă și prin relațiile subiectului cu persoane apropiate după caz, XXXXX subiectului controlului XXXXX.

În urma examinării materialelor acumulate se constată că, domnul Alexei Coadă, exercitând mandatul de Primar al s. Cușmirca raional Șoldănești a participat la luarea deciziei de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamități naturale din data de 30.07.2020 în privința XXXXX având un interes personal care vizează persoane ce îi sânt apropiate, XXXXX acestuia XXXXX, fondatorul și conducătorul XXXXX cod fiscal XXXXX.

La etapa stabilirii măsurilor de sancționare a subiectului declarării pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, apreciind criteriile stabilite prin prisma art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate nu consideră oportun în speță, solicitarea încetării mandatului și aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică subiectului declarării.

Ținând seama de aceste constatări, domnului Alexei Coadă Primar al s. Cușmirca raional Șoldănești urmează ai fi aplicată sancțiunea contravențională conform prevederilor Codului contravențional.

Generalizând cele menționate supra și în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către domnul Alexei Coadă, Primar al s. Cușmirca r-nul Șoldănești prin nedeclararea și nesoluționare în termenul și modul stabilit al conflictului real și admiterea conflictului de interese consumat ca urmare a participării la luarea deciziei de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamități naturale din data de 30.07.2020 în privința XXXXX.

2. Se aduce la cunoștința domnului Alexei Coadă actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău Strada Teilor 4, în termen de 30 zile de la emitere.

Inspector de integritate principal

Doina POPOVICI